

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Sjöfartsverkets svar på remiss *Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)*

Sjöfartsverkets synpunkter på utredningens förslag

Sjöfartsverket välkomnar utredningen, delar synen på behoven och är positiv till direktivets formulering samt till det förslag utredningen lämnat. Sjöfartsverket välkomnar utredningens förslag, med en koncentration till tre myndigheter och forskningsfinansiärer med specifika uppdrag och roller samt en interdisciplinär ansats för samverkan.

Sjöfartsverket ser dock en obalans i utredningens förslag, där forskningsfrågorna ges för stort fokus och för stor del av den föreslagna budgetfördelningen, på bekostnad av innovation och interdisciplinära samarbetsprojekt, systemdemonstratorer och engagemang av behovsägare. Sjöfartsverket ser en stor potential i en ökad satsning på innovation som i större omfattning fokuseras på samarbete, synergier och nyttiggörande av ny kunskap och att innovationsinsatser.

I utredningens förslag ser Sjöfartsverket en risk att innovation huvudsakligen kommer att finansieras och stödjas genom Innovationsmyndigheten, och därmed med huvudfokus på små- och medelstora företag. Viktiga genomgripande innovationsinsatser och samverkan behövs inom samtliga områden och bör omfatta samtliga organisationer och myndigheter. För att möta hela samhällets framtida utmaningar krävs att innovation och forskning samverkar för samhällsnytta. Detta ligger också i linje med det förvaltningspolitiska målet.

Sjöfartsverket anser också att det är viktigt att myndigheter får tydliga uppdrag i sina instruktioner och regleringsbrev vad gäller ansvar och finansieringsförutsättningar för forskning och innovation. Statens medel måste kunna nyttjas av statens myndigheter för att säkerställa förnyelse och för att kunna uppfylla sina uppdrag. Genom sina respektive specialistområden har myndigheterna goda förutsättningar för att bedriva innovation och implementera/driftsätta ny kunskap, erfarenheter och resultat.

Sjöfartsverket föreslår att utredningens förslag implementeras med följande justeringar:

- En större andel av budgeten för de tre nya myndigheterna bör avsättas till innovation i syfte att nå en jämnare balanseras mellan forskning och innovation och därigenom skapa ännu bättre förutsättningar för nyttogörande och effekthemtagning.
- Säkerställa att de föreslagna nyinrättade myndigheterna samarbetar med expertmyndigheterna, inom respektive sakområde.
- Anslag eller riktade medel till FoI bör riktas till Sjöfartsverket och andra myndigheter som idag inte har finansiering för sitt uppdrag inom forskning och innovation, i tillägg till de medel som kommer att lysas ut av de tre forskningsfinansierande myndigheterna. Dessa riktade medel ska även kunna användas till medfinansiering av EU-projekt.

Med dessa justeringar anser Sjöfartsverket att det finns goda förutsättningar för att den föreslagna myndighetsstrukturen för FoI-finansieringen kommer att kunna bidra till att förverkliga de transport- och klimatpolitiska målen samt bidra till den förvaltningspolitiska målbilden om en innovativ och samverkande statsförvaltning. Sjöfartsverket anser också att förslaget ger bättre förutsättningar att möta utvecklingen med Sveriges gröna investeringar för global konkurrenskraft samt de geopolitiska utmaningar som krävs under de kommande åren.

Sjöfartsverkets beroende av FoI och samverkan

Sjöfartsverket svarar för lotsning, farledshållning, isbrytning, sjötrafikinformation, sjögeografisk verksamhet, sjöfartsservice samt sjö- och flygräddning. Enligt instruktionen skall Sjöfartsverket svara för forskning och innovation som motiveras av myndighetens uppgifter, samt följa och dokumentera forskning och innovation inom sjöfartsområdet. Sjöfartsverkets arbete och samverkan med andra myndigheter, näringsliv och organisationer bidrar till utveckling och innovation inom såväl Sjöfartsverket som de områden Sjöfartsverket ansvarar för samt driver därmed på utvecklingen av framtidens hållbara och effektiva sjötransportsystem.

Sjöfartsverket jobbar aktivt med innovationsledning och har idag en FoI-portfölj med drygt tjugo FoI-projekt av varierande storlek, varav huvuddelen är externfinansierade. Sjöfartsverket tar aktivt del av EU:s finansieringsprogram samt ger viktiga bidrag till genomförandet av EU:s Östersjöstrategi. Sjöfartsverket bidrar också med demonstrationsmiljöer i form av till exempel simulatoranläggning, rederi samt sjöfartens infrastruktur. Sjöfartsverket fokuserar sitt FoI-arbete på behovsdrivna projekt och inom områden där Sverige och Sjöfartsverket ligger i framkant eller har särskilda behov. Detta leder bland annat till att vi kan hämta hem och tillgodogöra oss internationell kunskap, erfarenhet samt EU-finansiering.

Datum
2024-01-26

Vår beteckning
23-05690

I handläggningen av detta ärende, som avgjorts av t.f. generaldirektör Joel Smith, har ingått direktören för GD-staben Per Ängmo samt chefen för FoI-enheten Magnus Sundström, den sistnämnde föredragande.

Joel Smith
T.f. Generaldirektör

Magnus Sundström
Enhetschef FoI-enheten